

GROTE KERK VAN SCHERMERHORN

Kijksleutel

Deze kerk werd gebouwd in een rijke tijd, de Gouden Eeuw. De eerste steen is gelegd in 1634, vlak na de drooglegging van de Schermer.

In 1699 woedde er een grote brand in Schermerhorn en veel gezinnen verloren huis en haard. Sommigen bouwden een nieuw bestaan op, maar velen zochten ook elders een beter heenkomen.

Schermerhorn is een oud vissersdorp dat oorspronkelijk omsloten was door water. Het meer De Schermer is in de 17e eeuw drooggelegd met behulp van molens. Het landschap is toen ingrijpend veranderd.

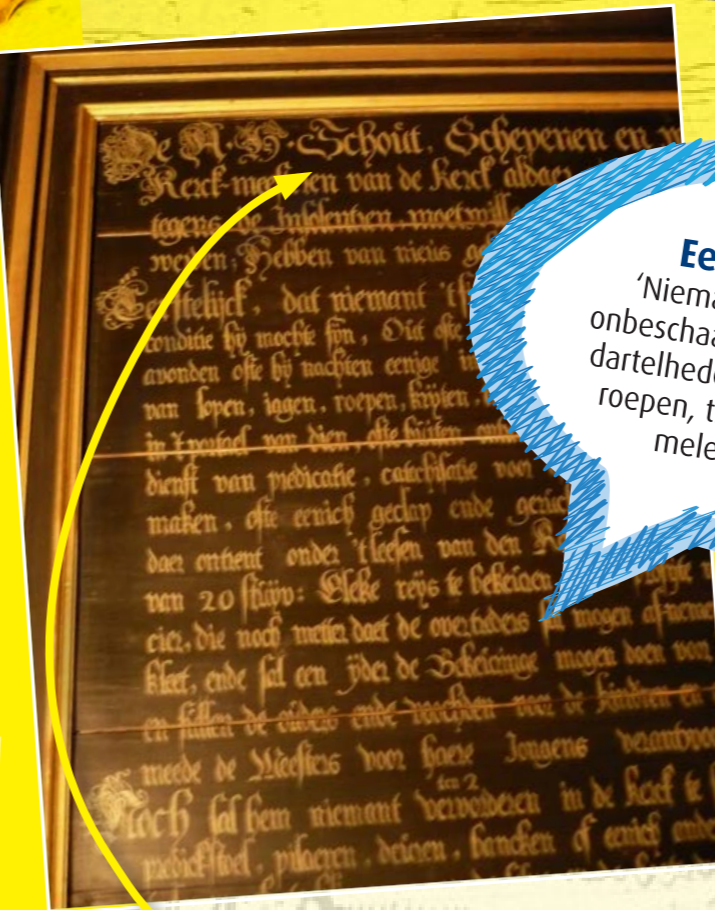
Illustratie: Schoolplaat van Cornelis Jetses.

De kerk is gebouwd met meer dan 700.000 bakstenen. Wist je dat alle stenen met de hand gemaakt zijn en dat de ovens in de kop van Noord-Holland stonden? Werken in een steenbakkerij was zwaar!

Dit zijn twee modellen van oorlogsschepen, die je wel vaker ziet hangen in de kerken van vissersdorpen. Ze zijn erg waardevol en toch werden ze in 1914 bijna verkocht aan een antiquair in Alkmaar. Gelukkig heeft de directeur van het Rijksmuseum van Amsterdam ervoor gezorgd dat deze verkoop niet doorging!

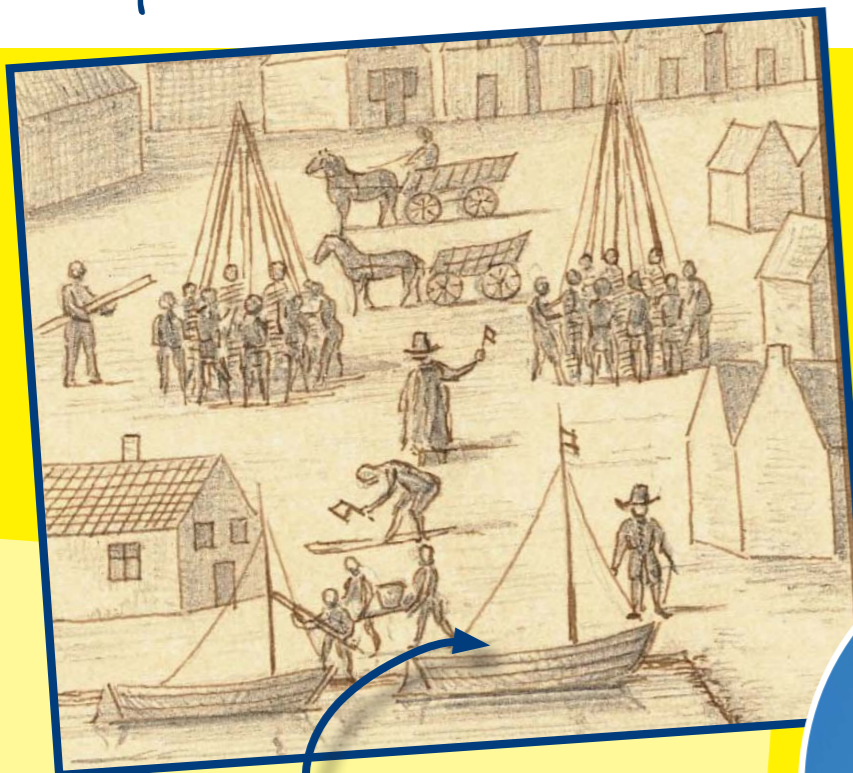

Een huisregel:
'Niemand mag bedrijven onbeschaamdheid, moedwil of dartelheden van lopen, jagen, roepen, trommelen of bommelen in de kerk.'

Bovenaan de tekst zie je de woorden schout en schepenen. Zo werden de bestuurders van het dorp genoemd. De schout was degene die rechtsprak, een soort rechter en politie in één. Logisch dat hij zo'n bord vol met regels schreef.

GROTE KERK VAN SCHERMERHORN

Kijksleutel

Deze tekening staat ook op het memoriebord, één van de bijzondere houten borden die in de kerk hangen. Wat je ziet is de bouw van de huidige kerk. Het materiaal werd per schip aangevoerd en alle werk werd met de hand gedaan. Er waren nog geen vrachtwagens, kranen en andere bouwmachines...

Zie je de loopbruggen? Hierover liepen de mannen als zij onderhoud moesten plegen...

De ramen van de kerk zijn geschonken van de kerk zijn dorpen in de omgeving, een soort relatiegeschenk. Het raam dat Alkmaar schonk bevat natuurlijk het wapen van Alkmaar. Kun jij het vinden?

De kerktoren speelde een belangrijke rol in het dorp. Mensen hadden zelf nog geen klok, zij lazen de tijd op de kerkklok. Belangrijke gebeurtenissen zoals een huwelijk of begrafenis werd met kloggelui aangekondigd. Héél lang geleden stonden er zelfs wachters op de kerktoren...

Dit zijn steunberen, zij ondersteunen de muren.

Aan een windvaan kun je de windrichting aflezen, handig in een tijd zonder weerbericht. Windvansen worden vaak prachtig versierd, zoals hier met het toepasselijke scheepje.

Rijke stinkerd

Lange tijd werden mensen in de kerk begraven, want dan was je zo dicht mogelijk bij God. Een graf in de kerk was duur en daarom kregen alleen rijke mensen een plekje in de kerk. Bovendien veroorzaakten de uitwasemende liken een ondraaglijke stank! Nu snap jij waar de uitspraak 'rijke stinkerd' vandaan komt.

